# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0821U100310

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 23-02-2021

**Статус:** Захищена

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**

## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Єрмаченко Єгор Володимирович
2. Yermachenko Yegor Volodymyrovych

**Кваліфікація:** 073

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Аспірантура/Докторантура:** так

**Шифр наукової спеціальності:** 073

**Назва наукової спеціальності:** Управління та адміністрування. Менеджмент

**Галузь / галузі знань:**

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Не застосовується

**Дата захисту:** 19-02-2021

**Спеціальність за освітою:** Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

**Місце роботи здобувача:** Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

**Код за ЄДРПОУ:** 02071211

**Місцезнаходження:** проспект Науки, буд. 9-а, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## III. Відомості про організацію, де відбувся захист

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** ДФ 64.088.005

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський державний університет харчування та торгівлі

**Код за ЄДРПОУ:** 01566330

**Місцезнаходження:** вул. Клочківська, буд. 333, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61051, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

**Повне найменування юридичної особи:** Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

**Код за ЄДРПОУ:** 02071211

**Місцезнаходження:** проспект Науки, буд. 9-а, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## V. Відомості про дисертацію

**Мова дисертації:**

**Коди тематичних рубрик:** 06.39.41, 06.81

**Тема дисертації:**

1. Формування адаптивної стратегії в когнітивному управлінні підприємством

2. Formation of Adaptive Strategy in Cognitive Enterprise Management

**Реферат/анотація:**

1. Дисертаційна робота присвячена розробці теоретико-методичного забезпечення формування адаптивної стратегії в когнітивному управлінні підприємством. Науково-методологічною основою дослідження є праці зарубіжних та вітчизняних вчених у галузі когнітивного менеджменту, когнітивного управління, адаптивного управління, проактивного управління, управління конкурентоспроможністю. Для вирішення поставлених у роботі задач було використано загальнонаукові методи дослідження: логіко-теоретичного узагальнення, аналізу, синтезу, та спеціальні методи: експертного аналізу, машинного навчання, методи аналізу панельних даних, матричні моделі, методи імітаційного, когнітивного, сценарного моделювання.У першому розділі дисертаційної роботи було визначено, що в контексті секторальної політики розвитку економіки України в якості одного з драйверів економічного зростання експерти виділяють ІТ-сектор, який характеризується випереджаючими в порівнянні із середньосвітовими темпами розвитку галузі та зростаючими темпами приросту питомої ваги в загальній структурі експорту України. Обґрунтовано, що висока швидкість

поширення «шоків» в глобальній економіці, призводить до необхідності застосування технологій якісного або комбінованого (кількісно-якісного) аналізу цих процесів. Когнітивне управління розглядається як управління, засноване на когнітивному моделюванні, що дозволяє прогнозувати наслідки тих чи інших управлінських рішень, розробляти ефективні стратегії в умовах неповноти і неоднорідності інформації та турбулентності зовнішнього середовища з урахуванням важко передбачуваних факторів і тенденцій. Запропоновано механізм формування адаптивної стратегії в когнітивному управлінні КС підприємств ІТ-сектора, який, на відміну від існуючих, враховує контур антисипації (попередження), що дозволяє визначити стійкість конкурентних позицій підприємств ІТ-сектору України і розробити проактивну адаптивну стратегію, яка спрямована на підтримку високого рівня конкурентоспроможності та підвищення вартості бізнесу ІТ-компаній. Основними блоками запропонованого механізму є блоки оцінювання і прогнозування стану середовища підприємства та блок прийняття управлінських рішень. Визначено спектр завдань кожного блоку механізму і методів їх вирішення.У другому розділі роботи розроблено методичне забезпечення вирішення завдань блоку оцінювання і прогнозування стану середовища підприємства, що дозволило сформувати систему діагностичних індикаторів конкурентоспроможності; виділити однорідні за рівнем конкурентоспроможності кластери станів ІТ-компанії, знайти прогнозні значення рівня конкурентоспроможності з урахуванням тенденцій розвитку ІТ-сектора; оцінити стійкість конкурентних позицій та прийняти рішення про доцільність застосування адаптивної стратегії управління конкурентоспроможністю ІТ-компаній. Запропонований методичний підхід апробований на даних про діяльність 20-ти компаній ІТ-сектора України. Розроблено когнітивну модель визначення рівня конкурентоспроможності ІТ-компанії, що дозволяє проводити імітацію динаміки зміни цього показника внаслідок певних управлінських впливів. У третьому розділі дисертаційної роботи розроблено структурно-логічні схеми формування проактивної адаптивної стратегії ІТ-компаній, що враховують фактори розвитку галузі, конкурентоспроможності та фінансового потенціалу підприємств. Це дозволило згенерувати спектр стратегічних альтернатив, оцінити їх ефективність, обрати найбільш доцільну проактивну стратегію підвищення рівня конкурентоспроможності ІТ-компанії. Побудовані моделі базуються на діагностики стану середовища функціонування ІТ-компанії, визначенні її фінансового потенціалу та рівня конкурентоспроможності, враховуючи позиції на глобальному ринку та дозволяють сформувати вектор стратегічного розвитку, обравши найбльш доцільний тип проактивної стратегії. Апробація моделей здійснена на даних про діяльність трьох вітчизняних ІТ-компаній: EPAM, Luxoft, Infopulse.На основі аналізу когнітивної моделі розроблені сценарії результативності проактивної стратегії для компанії EPAM. У сценаріях враховано стратегічні альтернативи, що включають комплекс управлінських впливів, спрямованих на підвищення ефективності функціонування, як окремих локальних підсистем, так і їх сукупності. Практичне значення одержаних наукових результатів дисертації підтверджується довідками про впровадження у діяльності на підприємствах: ТОВ « ДМД БАЙНАРІ » (довідка №1/06 від 08.06.2020 р.), ТОВ «РАЙЗ 19» (довідка №1/07 від 07.05.2019) і в навчальному процесі Харківського національного університету імені Семена Кузнеця (довідка № 20/86-02-118/1 від 26.06.2020 р.).

2. This thesis is devoted to the development of theoretical and methodological support for the formation of adaptive strategy in cognitive management of the enterprise.The scientific and methodological basis of the study consists of works of foreign and national scientist in the field of cognitive management, adaptive management, proactive management, competitiveness management. To solve the tasks set in the work were used general scientific research methods: logical-theoretical generalization, analysis, synthesis, and special methods: expert analysis, machine learning, methods of panel data analysis, matrix models, methods of simulation, cognitive, scenario modeling. The first sector is shown the IT sector as one of the drivers of economic growth in the context of sectoral policy of Ukraine's economic development. The sector is characterized by outpacing growth rate compared to the global level, increasing share of exports in the general structure of exports of Ukraine. It was identified that the high rate of spread of "shocks" in the global economy leads to the need of usage technologies of qualitative or combined (quantitative-qualitative) analysis of these processes. The cognitive management is considered as a management, based on cognitive modeling, which allows to predict the consequences of

management decisions, to develop effective strategies in the conditions of incompleteness and heterogeneity of information and turbulence of the external environment taking into account the important offered factors and tendencies. The mechanism of formation of adaptive strategy in cognitive management of competitiveness of the companies of IT sector was offered. This mechanism, in contrast to the existing ones, consider the contour of antisyping, which allows to determine the stability of competitive positions of companies in the IT sector of Ukraine and develop a proactive adaptive strategy aimed to maintain a high level of competitiveness in both local and global markets and to increase the business value of IT companies. The main blocks of the proposed mechanism are: block of estimation and forecasting of the state of the company's environment and block of management decisions. The range of tasks of each block of the mechanism and methods of their solution are defined. The second section of the thesis includes the methodological support of solving the tasks of the unit of assessment and forecasting of the state of the enterprise environment, which is allowed to form a system of diagnostic indicators of competitiveness; identification of homogeneous clusters in terms of competitiveness of IT companies; finding the predicted values of the level of competitiveness taking into account trends in the IT sector; to assess the stability of competitive positions and decide on the feasibility of applying an adaptive strategy for managing the competitiveness of IT companies. The proposed methodological approach has been tested on data from 20 companies in the IT sector of Ukraine. A proposed cognitive model of the level of competitiveness of an IT company makes it possible to simulate the dynamics of changes in the level of competitiveness due to certain management influences. The third section of the thesis consists of algorithms of formation a proactive adaptive strategy which considers such groups as factors of industry development, factors of competitiveness and factors of the financial potential. The algorithms make it possible to generate a variety of strategic alternatives, assess their effectiveness, choose the most appropriate proactive strategy to increase the competitiveness of the IT company. Created models is based on diagnosing the state of the environment, the financial potential of an IT company, position in the global market and allow to form a vector of strategic development, choose a type of proactive strategy adequate to the current situation. The models were tested on data from the three largest domestic IT companies operating in the Ukrainian market: EPAM, Luxoft, Infopulse. Based on the analysis of the cognitive model, scenarios of the effectiveness of the proactive strategy of EPAM company were developed. The scenarios consider strategic alternatives, including a set of management influences aimed on increasing the efficiency of the functioning as separate local subsystems and as the whole system. The practical value of received results of thesis is submitted by the references of implementation into the enterprises activity: LLC "DMD-Binary" (reference №1/06 from 08.06.2020), LLC "RISE 19" (reference №1/07 from 07.05.2019) and in educational process at Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (reference № 20/86-02-118/1 from 26.06.2020).

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:**

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:**

**Підсумки дослідження:**

**Публікації:**

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:**

**Зв'язок з науковими темами:**

## VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Пилипенко Андрій Анатолійович

2. Pylypenko Andriy

**Кваліфікація:** д.е.н., 08.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

**Офіційні опоненти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ареф'єв Сергій Олегович

2. Arefiev Serhii Olehovych

**Кваліфікація:** д. е. н., 08.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Бєлікова Надія Володимирівна

2. Bielikova Nadezhda Volodymyrivna

**Кваліфікація:** д.е.н., 08.00.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Круглова Олена Анатоліївна
2. Kruglova Olena Anatoliivna

**Кваліфікація:** к.е.н., 08.07.05

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Давидова Оксана Юріївна
2. Davydova Oksana Yurivna

**Кваліфікація:** д. е. н., 08.00.04

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:**

**Код за ЄДРПОУ:**

**Місцезнаходження:**

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

## VIII. Заключні відомості

| | |
|---|---|
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради** | Гросул Вікторія Анатоліївна |
| **Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні** | Гросул Вікторія Анатоліївна |
| **Відповідальний за підготовку облікових документів** | |
| **Реєстратор** | |
| **Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності** | Юрченко Т.А. |